

NÉPLAP

„Dolgozó KÖNYVTÁR”
Világ proletárjai egyesüljete!

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

VIII. évfolyam, 116. szám.

ARA 50 FILLER

Kedd, 1951 május 22.

A MAI SZÁMUNKBÓL.

Újabb vereséget szenvedtek a be-tolakodók Koreában (3. oldal). — Több nő munkaejét a termelésbe (3. oldal). — A debreceni labdarúgó NB II-es csapatok sikerei (4. oldal).

Az egyetemi vizsgák előtt

Vetés után aratás: május 22-én befejeződnék az egyetemi előadások; a „hallgatók” átváltoz-
nak beszélőkké, következnek a szigorlatok és kollokviumok. A mi hákjaink kedvező körülmények közt vághatnak neki nagy felada-
tának.

A debreceni egyetem a Nagy-
erdő fái alatt olyan környezetet
nyújt a tanulásra, amelynek egész
Európában keresni kell a párját.
Adva vannak a jó eredmény fel-
tételi a hallgatóság összetételé-
ben és a karok, tanulmányi osz-
tályok, DISZ-szervezetek munká-
jában is.

Az egyetem központi épülete
jellegzetes Horthy-alkotás. Túl-
nyomórészt diszudvar, alig egyne-
gyede épült munkahelynek. Még
egy is sok volt a felszabadulás
előtt; négy karán csak itt-ott lé-
zengtek hallgatók. Lemaradtak,
bukdacosoltak, egyes karokon a be-
íratkozók fele sem vizsgázott ide-
jében. A mai egyetem viszont ko-
ra reggeltől késő estig zsongó
kapitár. Pártunk harcát nyomán
ugrasszerűen megjavult dolgozó
népünk gyermekeinek arányszá-
ma, ma már több, mint a hallga-
tóság fele belőlük kerül ki. Ezek
a munkás- és parasztszármazású
egyetemisták, volt szakértéségi-
sek nem idétőlésből járnak óra-
ra. Kapva-kapnak a tanulás le-
hetősegen. Nagy részük ugyan-
olyan derekasan helyt áll a sze-
mináriumban, a laboratóriumban,
mint kevéssel ezelőtt a bányában,
a gyárban, a mezőn. Tudják ezek
a hallgatók, hogy rajtuk az ellen-
ség szeme: ha jól végzik munká-
jukat, azt hirdetik világáig vele,
hogy nálunk a felsőoktatás terü-
lén is szilárd a békétábor.

A szakmai követelmény félvé-
ről félvé magasabb. De a tan-
székek megadnak minden támo-
gatót. A bölcsészkaron különö-
sen az orosz szakosok vannak
kedvező helyzetben. Intézetüket
Pokrovszkij szovjet professz-
zor vezeti, s kiváló szovjet tudó-
sok adnak nekik elő, úgyhogy köz-
vetlen forrásból meríthetik az
életjáró marxista tudományt. A
természettudományi karon több
Kossuth-díjas professzor neveli if-
júságunkat. Az egész egyetem be-
kapott munkája mindinkább beka-
csolódik a Tudományos Akadé-
mia országos tervébe; nem egy
esetben kezdeményező és irányító
szereppel.

Hatalmas lépés előre, hogy hall-
gatóink már az idén rend-
szeresen tanulmányozhatták a
marxizmus-leninizmust, amely
minden szak számára megadja a
szilárd tudományos alapot. Ezen-
kívül is minden támogatást meg-
kaphnak részint a tankönyvekben,
részint a jegyzetekben. A tanszé-
kek rendelkezésükre állnak egyéni
tanácsadással, csoportos meg-
beszéléssel is; a DISZ pedig ta-
nulópárokon keresztül igyekszik
elhárítani az alapos felkészülés
minden akadályát.

Itt a gyökeres különbség a ka-
pitalis és a szocialista iskola
között. A „szabad verseny” minden
tanulót magára hagyott a vizsga-
terem ajtajáig; azon belül aztán
elkezdődött a „kollektív” támo-
gató: a szervezett puskázás, a sug-
gás, amelyben sokszor a „nagy-
lelkű” értekezési elnök járt elől jó
példával. Így volt ez célszerű: a
kiszármazó rendszerben egye-
nesen veszedelemszámba ment az
alapos tudás, amelynek birakosa
könnyen belelét a népnéző po-
litikusok hamis kártyáiba.

A szocialista társadalom ezen a
téren is forradalmasított: nekünk
jól felkészült értelmiségiekre van
szükségünk; ezért adunk meg a
hallgatóságunk évközben minden
támogatást, a vizsgaterem ajtajá-
ban azonban magára hagyjuk. Az
életben sem sug majd neki senki.
Ez is harc kérdése, a burzsoá csö-
kevények ezen a téren különösen
szívóak. De egyre több halgatónk
kezd belátni, hogy aki csinál se-
git, az ellenséget segít.

Idejében vizsgálni és jól viz-
gálni: hazafias kötelesség. De jó
vizsgáztatni is az. Ez a feladat
már professzorainkra, előadónkra
hárul. A múlt rendszer kol-
lokviumain csak úgy záporozott a
jeles: — ez szintén arra ösztön-
zött, hogy felesleges komolyan ta-
nulni. A Szovjetunióban ritka az
ötös osztályzat; csak annak jár,
aki önállóan tudja alkalmazni a
tanult anyagot és kifogástalan
nyelven ad számot ismeretéről. Mi
az utóbbtól még messze vagyunk,
de egyre erősebben töreked-
nünk kell arra.

A tanszékek, az idén először,
igyekeznek egybehangolni
követelményeiket, hogy mind a túl-
szigorú, mind a túlenyhe osztályo-
zás hibáit kikerüljék. Hallgató-
inkban tudatosítanunk kell a
gyöngébb osztályzatok becsületét
is. Aki közepes képességgel meg-
szerzi a közepes jegyet, jó mun-
kát végez. Törekednünk kell rá,
hogy bizonyítványaink realis ér-
tékek legyenek. Csak így sarkal-
hatjuk hallgatóinkat egyre maga-
sabb teljesítményekre: önmaguk
értékében, diadalmasan fölemel-
kedő népünk javára.

Juhász Géza
egyetemi rektor

A madridi dolgozók a fékevesztett terror ellenére harcosan készültek a mai tömegtüntetésre

A madridi dolgozók harcosan
készülnek a drágaság és elnyomás
elleni kedd, május 22-i tömegtü-
ntetésre — jelenti a l'Humanité. A
hatóságok fejvesztve igyekeznek
ellenintézkedéseket foganatosítani.
Egész Spanyolország területén
igen sok dolgozót letartóztattak.

Tömeges letartóztatásokat jelen-
tenek a többi között Biscaya, Gui-
puzcoa és Catalonia tartományok-
ból. A fasiszta sajtó halálbünteté-
ssel fenyegeti a sztrájkolókat. A
terror ellenére a mozgalom az
egész országban terjed, a dolgozók
egysége egyre szorosabba fűző-
dik.

A NÉMET NÉP EGYSÉGÉÉRT!

Wilhelm Pieck felhívása a német néphez

Wilhelm Pieck elvtárs, a Né-
met Demokratikus Köztársaság
elnöke vasárnap az Eisenlebenben
tartott nagygyűlésen felhívást in-
tett a német néphez:

„Felszólítjuk Németország egész
lakosságát, hogy tekintet nélkül a
bonni kormányának a népszavazást
eltitlő határozatára, kezdje meg a
szavazását és adja le szavazatát az

amerikai háború ellen” — hang-
zik a felhívás. Az elnök felhívta a
Német Demokratikus Köztársaság
polgárait, hogy lehetőleg már
június 3-án szavazzanak.

„A Német Demokratikus Köz-
társaság — mondotta Wilhelm
Pieck — példamutatásának és
lendületének magával kell ragad-

nia hazánk nyugati részében élő
valamennyi németet. Akiknek
kapcsolatuk van a Nyugat-Né-
metországban és Nyugat-Berlin-
ben, használják fel ezeket a kap-
csolatokat, végezzenek fevilágo-
stó munkát nagy célunk, hazánk
egységének és békéjének szelle-
mében.”

A Magyar Népköztársaság minisztertanácsának határozata

a termelőszövetkezetek gazdasági megerősítéséről

A Magyar Népköztársaság mi-
nisztertanácsa határozatot hozott a
termelőszövetkezetek gazdasági
megerősítéséről. A határozat az á-
llamigazgatási és az állami gazdál-
kodó szervezetek elsőrendű felada-
tává teszi hogy minden téren, így
a gazdasági segítség útján is támo-
gassák a termelőszövetkezetek mo-
galmi fejlődését. A támogatás
olyan jellegű legyen, hogy kiegészítse
és erősítse a termelőszövetkezetek
(csoportok) saját erőforrásait,
kezdeményezéseit és hoz-
zásgait azokat belső tartalékaik
fejtéséhez.

A minisztertanács határozatának
az építkezéssel foglalkozó része
lőbbek között kimondja, hogy
növegni kell a termelőszövetke-
zetekben (csoportokban) az ál-
lafférőhelyek számát.

Az 1951. év végére a férőhelyek
számát a következőképpen kell emelni:
szarvasmarhánál kétszázszázra —
ebből 86 ezer új épület legyen —
sertéshizlaltóknál 80 ezerre —
élteljesítés útján 47.400 — sertéshiz-
laldánál 221 ezerre — építkezés
útján 91.700 — baromfiaknál 1 mil-
liónál 710.000-re — építkezés útján 1
milliónál 400.000-re. A betonszők űr-
tartalmát 350 ezer köbméterre kell
növelni.

Az építkezéshez szükséges anya-
gokat az Országos Tervhivatal bo-
csájja rendelkezésére. A termelőszö-
vetkezetek (csoportok) kérhetik,
hogy a használaton kívül álló ki-
sebb téglagyárakat felhasználják
a bontási anyagokat a termelőszö-
vetkezetek (csoportok) a földművelésügyi
miniszter által megállapított mennyiség erejéig
díjlanul kapják. Gazdasági kis-
vasút építésre 8 millió, talajterke-
pezésre 500 ezer forint hosszúé-
járátú kölcsön biztosítható. Mint
egy

5 millió forint kölcsönkeretet
kell nyitni napköziotthonok
építésére.

de a termelőszövetkezeteknek (csop-
ortoknak) a napköziotthonok épít-
téséhez az anyag- és pénzügyi segit-
let nagyobb részét saját erejükkel
kell biztosítani.

A termelőszövetkezeteknek (csop-
ortoknak) rövid- középlejárátú és
hosszújárátú kölcsönöket, külön-
féle kedvezményeket és — kivéte-
les esetekben — segélyeket lehet
nyújtani. Kölcsön akkor nyújtható,
ha a termelőszövetkezet (csoport)
javaslaty szerűen kikötözi és a
jóváhagyott tervében működteti ter-
melési célú, amely gazdálkodása
folyamatos vitelehez vagy bővítésé-
hez szükséges saját pénzügyi esz-
közöiből megvalósítani nem tudja.
A megnövekedéssel, vagy egyéb ok
következtében indokoltan jelentke-
ző és a tervben nem szereplő hitel-
szükséglet az előre megállapított

tartalékkerekre terhelhető
ké.

A rövidlejárátú kölcsönök le-
járati határideje nem lehet
hosszabb egy évnél,

illetve nem tehető túl a gazda-
sági év végénél. Rövidlejárátú köl-
csönök, amelyeknek kamat 4 száza-
lék, nyújthatók növénytermelésnél,
vagy állathizlással kapcsolatos
beszerzésekre, továbbá munkaelő-
legre, de csak akkor, ha a már
megszerzett munkaegységek előle-
gezésére a termelőszövetkezetek
(csoportoknak) készpénz nem áll
rendelkezésére. Rövidlejárátú
hitel, általában zöldhitel formá-
jában a bevetett területek arányá-
ban nyújthatók. Kivételes esetben
sor kerülhet a saját erőből történő
beruházás és kisebb felszerelési
tárgyak beszerzésének megfizetésé-
re is.

Középlejárátú kölcsön folyósít-
ható négyéves időtartamra, te-
nyész- és igáslóvak, szarvasmar-
hák, juhok, méhek, kéteves időtar-
tamra sertések és baromfiak be-
szerzésére. A kamat 2 százalékos,
a törlesztés fokozatosan emelkedik.
Ezek a feltételek érvényesek a ta-
gok által bevitt lehen és anyakoca
ellenértékének kifizetésére nyújtott
kölcsönökre is. Középlejárátú hitel
folyósítható még 3 éves időtartam-
ra 3 százalékos kamatozással
egyenletes törlesztés mellett te-
nyész- és igáslóvak számára takar-
mányosításra, valamint saját rez-
szben végzett beruházásoknál a
teljesített munkaegységek megöl-
tegzésére.

12 évi törlesztési időre hosz-
zújárátú kölcsönök folyósít-
hatók építkezésekre, villamosítá-
sásra, talajjavításra, talajterke-
pezésre gyümölcs- és szőlő-
telep létesítésére és erdősítés
céljaira.

A törlesztés évenként 2—20 száza-
lékig progresszíven emelkedő.
Gyümölcs- és szőlőtelepítésnél, va-
lamint erdősítésnél törlesztés 5—
30 százaléki emelkedik.
Hét évi visszafizetés 1 százalékos
kamattal évenként 2—25 törlesztési
részletek mellett hosszújárátú
kölcsön nyújtható gépek beszerzé-
sére, öntözéses gazdálkodásra,
gyümölcsfák, vagy bogyós növé-
nyek pótlására.

Beruházási kölcsönt az I. és II.
típusú termelőszövetkezetek csop-
ortok az esetben kaphatnak,
ha a javaslaty szerűen kikötözik és a
jóváhagyott tervében működteti ter-
melési célú, amely gazdálkodása
folyamatos vitelehez vagy bővítésé-
hez szükséges saját pénzügyi esz-
közöiből megvalósítani nem tudja.
A megnövekedéssel, vagy egyéb ok
következtében indokoltan jelentke-
ző és a tervben nem szereplő hitel-
szükséglet az előre megállapított

A nem állami készletből történt
jóságvásárlásra adott pénzkölcsön
természetbeni törlesztése a jövőben
megszűnik. Ha azonban állami ál-
ományból kerülnek átadásra (el-
adásra) állatok, a termelőszövetke-
zetek (csoportok) részére, akkor
továbbra is fennmarad a termé-
szetbeni vizsgálatatás.

Szabályozza a minisztertanács
határozat a termelőszövetkezetek
(csoportok) pénzgazdálkodásának
szervezeti felépítését is. Minden
kölcsönfolyósításnak előfeltétele a
jóváhagyott negyedévi pénzügyi
terv, amelyet a termelőszövetkezet
(csoport) a hitelszövetkezet segit-
ségével a Járás Tanács felelőssé-
ge mellett készít el, és amelyet a
Járás Tanács és az OSZH járási
taghitelszövetkezetek felülvizsgál-
nak. A felülvizsgált terveket a Me-
gyei Tanács pénzgazdálkodási bi-
zottságának javaslatára a Megyei
Tanács Végrehajtó Bizottsága
hagyja jóvá. A keretet a pénzügy-
miniszter, a földművelésügyi mi-
niszterrel és az Országos Tervhiva-
tal elnökével egyetértésben állapít-
ja meg.

A pénzügyi tervek jóváhagyá-
sa egymagában nem jelenti
még a kölcsön folyósítását.

A kölcsönt a termelőszövetkezet-
nek (csoportnak) az esetenként fel-
merülő szükségletének megfelelően
kérnie kell a hitelszövetkezet a
kölcsönt a járási mezőgazdasági
osztály javaslatára folyósítva. Vala-
mennyi kölcsön rendeléseszerű
felhasználásának ellenőrzése a Já-
rási Tanács mezőgazdasági osztá-
lyának és a kölcsönfolyósító hitel-
szövetkezetnek a feladata.

A gazdasági megsegítés lebonyo-
lítására a bankszerűen nyitott ke-
retekben a járási, megyei mező-
gazdasági osztályok adnak megbí-
zást az illetékes vállalatoknak.

A természetbeni törlesztésre
szaporulat, valamint hízó álla-
tok szállítására a termelőszö-
vetkezet (csoport) az állatfor-
galmi és tenyésztési vállalkozási
vállalatokkal szerződést köt.

Ezeket kétoldalú pónálé szerződés-
sel kell kiegészíteni a szerződésben
foglalt kötelezettségek betartásá-
nak biztosítására. A leszállításra
kerülő jószágok árához a vállala-
tok 100 km-nél nagyobb távolságra
eső szállítási költséget nem szá-
míthatnak fel. Hasonlóképpen meg-
kell szigorítani valamennyi többi
vállalat különösen a zöldség- és
gyümölcsforgalmi egyesülés szer-
ződéseit.

A jövőben — fokozatosan kiter-
jesztve — a jószágok felvásárlá-
sára nyújtott kölcsönökből a ter-
melőszövetkezeteknek (csoportok-
nak) a Járás Tanács ellenőrzése és
segítségével meg kell maguknak kell
megvásárolniuk a jószágokat.

Tanuló és átképzős fiatalok 20 családi házat építenek a Baranyi-úton

Az öt éves tervről szóló törvényünk 150.000 új lakás építését írja elő. Ebből 90.000 a városokra és 60.000 a falvakra jut. Új, módosított öt éves tervünkben 220 ezer új lakás építését javasoljuk azzal, hogy a város és a falu között az arány változatlan maradjon — mondotta Gerő Ernő elvtárs Pártunk II. Kongresszusán.

Debrecenben már eddig is folyt a lakásépítés. Az eddig felépült új házak mellett néhány héttel ez előtt kezdtek hozzá 20 családi ház építéséhez a Baranyi úton.

Tanépítkezés

Szombat van. Dél felé közeleg az idő. Kék munkaruhás fiatalok — fiúk és lányok — az utolsó simításokat végzik a megkezdett építkezéseken. Amikor lerakják szerszámait, tisztasági tiszpercet tartanak. Ez azt jelenti, hogy minden csoport — négy van, kettő a tanulókból, kettő az átképzősökből — azon a helyen, ahol dolgozott, összeszedi a munkaközben lefaragott tégladarabokat, a fel nem használtakat pedig visszaviszi a csomóhoz. Az ügyes kezek nyomán az építkezés helyén néhány perc múlva a legnagyobb rend és tisztaság uralkodik.

Erre, de magára az építkezésre is nagyon büszkék a fiatalok. Ez tanépítkezés, ami azt jelenti, hogy a 20 kislakást, melyeknek mindegyike 2 szoba, konyha, fürdőszoba és WC, a 38 fiatal építik fel. Természetesen oktatók tanítják őket, akik mind jó szakemberek. A tanépítkezésnél dolgozik Kiss István elvtárs, sztahanovista közműves is. Az ő feladata, hogy megtanítsa az ifikeket a Makszimenkó falazási módszerre.

Régi szakemberek is megirigyelhetik

Mint Kiss elvtárs mondja, a fiatalok nagyon ügyesek és öntudatosak. Figyelik az oktatómunkások minden mozdulatát, hogy gyorsan elsajátíthassák az építőipari szakmát.

Az oktatók tanítása nem is megy kárba, mert az ifik máris három hét után — eredményesen dolgoznak. Olyan szép minőségű munkát végeznek a terméskő alapozásnál, hogy az idősebb, a régi szakemberek is megirigyelhetik.

Pedig a fiatalok nagy része nemrég még a földeteken dolgozott s most ipari munkások válnak belőlük. Vannak itt Hajdúszoboszlóról, Balmazújvárosról, Nádudvarról, Józsaórol.

De fűggen és ügyesen használja a kőművesszerszámokat Bertalan Erzsébet és Kulizsa Erzsébet is, akik a bellegelői „Lenin” tiszcsből jöttek ipari tanulóknak.

Egy hónappal előbb

Jól szervezték meg itt a munkát is. A négy csoporton belül brigádok vannak. Minden csoportnak és brigádnak van vezetője, aki egyben tanítja, neveli a tanulókat és átképzősöket. Daku László elvtárs csoportjában három brigád alakult, ezek Kiss elvtárs útmutatása nyomán már Makszimenkó módszerrel falaznak.

A női átképzős csoport legjobb dolgozója Balogh Róza, az ifik közül pedig Földi István elvtárs. A fiatalok igen szép eredményeket érnek el. A tanulószázalékot — ami 30 százalékot jelent — 54 százalékra teljesítik, azaz túlteljesítik.

„ÉPÜL A BÉKEMŰ”

DOKUMENTUMFILM DUNAPENTELETRŐL

A Dunapenteletről szóló és a szocializmust építő munka lendületét jól dokumentáló film a Béke filmszínház 26—28-ig vetíti.

Az első szocialista városunk építkezéseit, az ifjúmunkások hősi munkáját bemutató filmnek nagy

tíki. Vállalták, hogy a 20 kislakást november 30-ig helyett október 31-re befejezik. Munkaidő után a fiatalok elméleti oktatásban is részt vesznek. Tanulóidejük második részét, a szeptemberben kezdődő szakiskolán töltik, a fiúk Mohácson, a lányok Gyulán.

A fiatalok nagy része DISZ-tag, így megalakították a DISZ-szervezetet is. Az építkezés helyén lévő felvonulási épületben tartják gyűléseiket és megbeszéléseiket. Nem hanyagolják el a kultúrmozgalmakat sem, jelenleg a „Gomba NV.” egyfelvonásost tanulják, a Magasépítési Vállalat kultúrtermében adják majd elő.

A lelkesedés, ami ezeket a fiatalokat fűti, nem marad hatástalan. Elbeszéléseik nyomán egyre több falusi fiatal jelentkezik az építőiparba.

nevelő és mozgósító ereje van. Egyetemi, középiskolai fiataljaink, DISZ-szervezetünk feltétel nélkül nézzék meg ezt a filmet, amellyel egy műsorban vetíti a filmszínház a „Buksi” című rajzos filmet.

Ma lesz a vasutas szakszervezet filharmónikus zenekarának hangversenye

Ma este 8 órakor kezdődik a Központi Kultúrotthonban (Arany Bika) a Vasutas Szakszervezet filharmónikus zenekarának hangversenye.

A „Mindenki muzsikája” című hangverseny keretében Raskó Magda, a M. Áll. Operaház tagja és Szabó Miklós operabájos, a rádió énekes lépnek föl, akiket már megszeretett a debreceni közönség.

Az est műsorán többek között Scserbacsov: Dohányon vett kapitány, Dunajevszkij: Szabad szél, olasz dalok, Nicolai: Windsori víg nők, Lehár: Mosoly országa és Víg özvegy részletet, Strauss: Cigánybáró és Denevér című operettjeiből részletek szerepelnek.

A Vasutas Szakszervezet filharmónikus zenekarát Rubányi Vil-

mos, a Magyar Állami Operaház karnagyja vezényli.

Az Ady Társaságtól — az Irószövetség debreceni csoportjáig

A Magyar Írók Szövetségének debreceni csoportja szombaton délután tartotta nyilvános konferenciáját a Déri Múzeum előadótermében. A konferencián Koczogh Ákos, az Irók Szövetsége debreceni csoportjának titkára tartott beszámoló a csoport eddigi munkájáról, eredményeiről, hibáiról.

Koczogh Ákos beszámolóját folytatásokban közöljük lapunk hasábjain.

A Magyar Írók Szövetségének debreceni csoportja az Irók Munkaközösségből, ez pedig az Ady Társaság keretéből nőtt ki. Az Ady Társaság a felszabadulás után azonnal megkezdte működését, hatósugara azonban nem terjedt túl egy egészen szűk értelmiségi csoporton s megtört egy-két lelkes kezdeményezésen.

Az Ady Társaság

később befogadta az újjonnan jelenkező fiatalabb generációt. Első kísérleteik azonban a Társaságon kívül jelentek meg 1946 telén. A „Holnap”-ban Vajda László tanár próbálta tömöríteni a fiatalokat. A város és a szabadművelődés támogatásával saját költéséget adta ki, nem kis áldozattal a stabilizált forint első hónapjaiban. A „Holnap” nem mutatott egységes képet. Narodnyik, misztikus, naturalista, l'art pour l'art-os elemek is találhatók benne, de kétségtelen értéke, hogy haladókat, vagy legalább is haladni akarókat juttatott szóhoz és határozottan szembefordult az „Újhold” és „Magyarok” dekadens magyartársával. A „Magyarok” ugyancsak Debrecenből indult, Juhász Géza szerkesztésével, de rövidesen Pestre került s lehetőséget adott a burzsoázia utóvirágzásának úgyannya, hogy szerkesztőjével együtt a népi demokrácia progresszív irányait ki- sebbébe szorította. A „Keleti Kapu” narodnyikizmusa mellett meg kell említenünk azt, hogy mindmáig nem akadt a román kultúrának hasonló lelkes szószólója, míg az „Ótágu Csillag” című kis költői anthológia már nagy lépést jelentett a marxizmus-leninizmus ideológiájának irodalmi érvényesítése felé.

Az Ady Társaság utolsó összefogó kísérlete a V. K. M. kiad-

TEXTILGYÁR DOLGOZÓI!

Dicsőretek érdemeit, mert már második alkalommal elhódítottátok a vándorzászlót a budapesti Szalagárnyártól, amellyel párosversenyben álltok.

PÜSPÖKLADANYI DISZ-PIATALOK!

Nem veszitek ki részleteket a szervezeti munkából, nem kapcsolódtok be a fémgyűjtésbe sem. Sürgősen javítsátok meg munkátokat!

ALFÖLDI NYOMDA DOLGOZÓI!

Hátráljátok a Lakáshivatal munkáját. Többszöri sürgetés ellenére sem szállítottátok le a megrendelt nyomtatványokat.

HAJDÚNÁNAS, PÜSPÖKLADANY VASUTAS SZAKMAKÖZI TITKARAI!

Nem jelentétek meg vasárnap az SZMT tanácsülésén. Ez nem az első eset részletekről.

A dolgozók bizalmukból állítottak beosztásotokba. Ne éljétek azzal vissza!

SZABÓ MITYÁS, JOZSAI FÖLDMŰVESSZÖVETKEZET ÜGYVEZETŐJE!

Közömbös vagy a koreai gyermekekkel szemben. A P. bízott koreai bélyegekből még 19-én délelőtti egyetlen egy darabot sem adtál el. Saját részre sem vettél. Vegyél példát Boros Istvánné négygyermekes családjáról, aki szívén viseli a koreai hősök gyermekeinek ügyét!

GEPEZETI TECHNIKUM TÁNC- ÉS SZÍNJTÁRSZÓ CSOPORTJA!

Az utóbbi időben meglazult a fegyelem nálatok. Nem jartok el a próbákra és így nagy a lemorzsolódás. Szállítsátok meg soraitokban a fegyveimet.

(Beküldte: Végh Lajos Bajcsy-Zs. utca 49. Diákotthon.)

azonos vidéki kiadványok közül s a gondos szerkesztés hű keresztmetszetét adja szellemi életünk akkori vajadásának, annak az átmeneti állapotnak, mely tagadja ugyan a burzsoa dekadencia minden szeméttűnő áramlatát, lényegében azonban még maga is azok sodrában áll.

Íróink körében mindaddig nem állt be fordulat, míg szorosabban nem fűzték kapcsolatukat a Párttal, míg nem tisztázták ideológiai szempontjaikat s amikor ez jobbra megváltozott, felvetődött az a gondolat, hogy Debrecen aktív íróit munkaközösségbe kell tömöríteni. A MDP Hajdúmegyei Bizottságának kezdeményezésére 1949 májusában

értekezleten tárgyalták meg a debreceni írók problémáit.

Létrejött az Irók Munkaközösség. Elvi kérdéseket tisztáztak és elhatározták a folyóirat kiadását. 1949 december 21-e, Sztálin elvtárs születésnapja pedig aktív feladataira mozgósította a debreceni írókat is. Felkerestek üzemeket, felvették a tömegekkel a kapcsolatot. Elkészült a folyóirat első számának anyaga. A Párt segítséget nyújtott azzal is, hogy ezt az anyagot átnézte, építő bírálattal támogatja, újabb munkákra ösztönözte az írókat. Nem utolsó sor-

Az „Építünk” első számának prózáját

az átmeneti állapot jellemzi: nem értek, nem sűrűsödtek elbeszélések, de túl vannak a riport kereteinek a határára. Egyformán áll ez Fábán Sándorra, Csontos Gáborra, Csák Gyulára, Asztalos Sándorra. Fábán Sándor sztahanovista mozdonyvezetővel utazik fel Pestre és vissza s ezt az utazást írja le. Pontos megfigyelés, ahogy a riport megkívánja. De azonnal jellemezni is tud, magával ragad s az egyhangú utazás a mozdonyvezető mellett izgalmassá válik. Úgy mondja el, ahogy mindenki látja, anélkül, hogy megfogalmazni tudná. Fábán Sándor proletár-sorból jött, ideológiailag fejlett elvtárs, gazdag élmény-

(Folytatjuk.)

A Ráko

EGY HETE folyik meg a fémgyűjtés. E és több rejtett tartalék szinre. Üzemek dolgozó szervezetei tagjai, úttörők szorgalmasan gyűjtik a szét heverő vasat, fém- pirt, rongyot és ebben a Debrecen és Hajdúgye dolgozói sem akarnak radni.

A VAGONGYAR dolgozó 17-ig bezárólag 364 nes fémét és 1143 máz gyűjtöttek. Timár Zsigmond hánovista ifjúmunkás azóta az ifjúság 417 kg fémét, 300 kg bronzot, és egyéb színes fémét szedte. Az első és második fiatalok brigádja hat volt meg fémrel és vadamatatón vette ki részét a Meszisa József elvtárs. A DISZ-fiatalok eredményei az idősebbek is jobb munkára serkent. Vácsműhely 400, az esz hely 650, a mozdonyosztály fémét gyűjtött.

Lemaradás

Jól indult neki a tavaszi hajdúnánási „Micsurin” szövetkezet. Tagjai márban gondoltak arra, hogy évi jó és rossz tapasztalatajn megszervezzék a br. Így is történt. A megye brigádjai közül elsőnek a „Micsurin” brigádja lépett a párosversenybe és legelősekként, hogy a termékek üzemi-tervében előterméséget 30 százalékkal teljesítik. A megyében a „Micsurin” termelőszövetkezet meg a tsz-k és tszcs-k versenyt, amikor kihívás gazdasági évre kiterjedőre a hajdúnánási „Decer” termelőszövetkezet csop. utóbbi elfogadta a kihívást, indult meg a verseny ma már a megye 178 öleli fel.

A versenyáll

A hajdúnánási „Micsurin” „December 21” közötti verseny azóta váltakozóan folyik. A vetési munkában a „Micsurin” vezetővényápolásban sem a eleinte, de most már vezet. A hajdúnánási előtt a táblán kiírva a tszcs-k közötti folyóversenye: A tszcs neve cukorrépa-egyelés

1. December 21	100%
2. Haladás	98%
3. Tánccsics	95%
4. Dózsa	92%
5. Micsurin	80%

A verseny kezdeményezője, a „Micsurin” maradt a növényápolásban pedig nemcsak verseny nem még három másikat is, hanem megmaradt az egyelvényben, holott egyet el mindkét tszcs-párt?

A „Micsurin”-t elsősorban akadályozta a munkában kelt ki, lassabb cukorrépa, mint a „Decer” talaján. Ez volt az egyelő körülmény. A másikat csak cseréből párt a cukorrépa.

Igaz, hogy a „Micsurin” felvették a harcot. Való kitarító munkát végeztek. Versenyben irtják. A tszcs igazgatóság há-

A Rákosi-telepi iskola úttörőinek harca a fémgyűjtés sikeréért...

EGY HETE folyik már ország-szerte a fémgyűjtés. Egyre több és több rejtett tartalék kerül felszínre. Üzemek dolgozói, DISZ-szervezetek tagjai, úttörő párttagok szorgalmasan gyűjtik a szerte-szét heverő vasat, fémeket, papírt, rongyot és ebben a munkában Debrecen és Hajdú-Bihar megye dolgozói sem akarnak elmaradni.

A VAGONGYAR dolgozói május 17-ig bezárólag 3648 kg színes fémeket és 1143 mázsa vasat gyűjtöttek. Timár Zsigmond sztahanovista ifjúmunkás vezetésével azóta az ifjúság 417 kg csapágyfémeket, 300 kg bronzot, sárgaréz- és egyéb színes fémeket szedett össze. Az első és másodéves tanuló fiatalok brigádja hat vagont rakott meg fémekkel és vassal. Példamutatónak vette ki részét a munkából Meszisa József elsőéves tanuló. A DISZ-fiatalok lelkesedése, eredményei az idősebb dolgozókat is jobb munkára serkentik. A kovácsműhely 400, az esztergárműhely 650, a mozdonyosztály 150 kg fémeket gyűjtött.

AZ ÚTTÖRŐK közötti iskola-iskolával, brigád-brigáddal versenyez. A versenyben igen nagy előnnyel a Fűvészkerti fiú iskola vezet, tanulói 90 mázsa vasat gyűjtöttek. A Péterfia-utcai úttörő-brigád tagjai között kimagasló eredményt ért el Jakab József. Egymaga 12 mázsa vasat és egy mázsa fémeket szedett össze. Jó munkát végez a MÁV Műhelytelepi iskola is, melynek növendékei a környéken lakókat keresik fel. Eddigi eredményük 15 mázsa fém. A brigádok versenyben állnak egymással. A leánybrigád tagjai a gyűjtés befejezéséig 41, a fiúbrigád pedig 82 mázsa vasat gyűjt.

A RÁKOSI TELEPI iskolában csillagoszemű párttagok fogják közre Molnár Lajos VIII. osztályú tanuló. Büszkének rá, mert eddig 145 kg fémeket gyűjtött. Molnár párttag komolyan mondja:

— Szeretem a vasat, hiszen ha felnövök, én is vasmunkás leszek. Talán éppen azon a gépen dolgozom majd, melynek elkészítéséhez az általam összegyűjtött fém is hozzájárul.

SZATMARI ÉVA, a Kossuth-utcai leányiskola tanulója ödesapja segítségével hozzájárul, hogy az összegyűjtött hulladék minél hamarabb a rendeltetési helyére kerüljön. Apa és leánya közös munkával segíti elő a fémgyűjtés sikerét.

URBAN TERÉZ minden úttörő nevében tolmácsolja: „Örömmel vesszük ki részünket a gyűjtésből, tudjuk, hogy az a traktor és az a sok-sok gép, mely az összegyűjtött hulladékból lesz, a mi jövőnket és boldogságunkat szolgálja, hozzájárul ahhoz, hogy boldogan tanulhassunk, tanulás után pedig az ország szebbnél-szebb helyein, táborban nyaralhassunk.”

HAJDÚBŐSZÖRMEYENBEN vasárnap 157 mázsa vasat és 370 kg fémeket gyűjtöttek. De nem maradnak le Hajdúszoboszló brigádjai sem. Jó dolgoztak ők is vasárnap, ez mutatja a 95 mázsa vas és a 385 kg fém. Hajdúszoboszló mögé szorosan felzárkózik Püspökkladány és Berettyóújfalva.

Több női munkaerőt a termelésbe!

A kapitalista országokban a dolgozó nőket a tökések kétszeresen kizsákmányolják, ugyanazért a munkáért alacsonyabb bért fizetnek, mint a férfiaknak. Szocializmust építő hazánk megszüntette ezt a hátrányos megkülönböztetést. Népköztársaságunk Alkotmánya nem-re való tekintet nélkül egyenlő jogokat biztosít az ország minden dolgozó polgárának.

Lehetővé tesszük azokat a korlátokat, amelyeket a horthysta Magyarország a nőknek a termelőmunkában való részvételre elé állított. Nem döntöttük azonban meg még sok helyen a régi formákhoz való ragaszkodást, az előítéleteket, a maradáságot, a női munka lebecsülésére való hajlandóságot. Ezek ellen meg szíves harcot kell folytatni. De a növekvő munkaerőszükséglet fedezése is szükségessé teszi, hogy emeljük a termelésben résztvevő nők számát. A minisztertanács most határozatot hozott,

melynek értelmében a népgazdaság és az államgazdaság minden területén a felmerülő új munkaerőszükséglet jelentős részét, általában 50 százalékát női munkaerővel kell fedezni. Kiterjed a minisztertanács gondoskodása arra is, hogy úgy a szakmunkásképzésben, mint az értelmiségi pályákon meg kell javítani a nők arányszámát. Vigyáz arra, hogy a családok asszonyokat általában lakóhelyükhöz közelebb munkahelyre osszák be és a háztartások elhelyezésénél ügyeljenek arra, hogy férj és feleség ne szakadjanak el hosszú időre egymástól.

A minisztertanács határozata újabb bizonyíték arra, hogy a népi demokratikus állam nemcsak a papíron biztosítja polgárainak szabadságát, hanem megadja a lehetőséget is arra, hogy ezeket a jogokat minden dolgozó szabadon gyakorolhassa.

A szovjet nők a termelésben

A Szovjetunióban több, mint 320.000 nő dolgozik, mint férfiak, mint technikusok. A kép E. Tápjasina és M. Maleckaja geodézia-technikusokai ábrázolja, akik a címjanszki erómi építkezésénél dolgoznak.

Újabb vereséget szenvedtek a betolakodók Koreában

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága jelenti május 20-án:

A néphadsereg egységei szoros együttműködésben a kínai önkéntesekkel a 38. szélességi körtől délre az egész fronton visszaverik az ellenség ellentámadásait és sikeresen velük vissza az ellenséget tovább dél felé.

A népi partizánok támogatva a néphadsereg egységeit, hadműveleteket folytatnak az ellenség mögöttes területein. Az utóbbi napokban a partizánok négyezerhat-százhusz géppisztolyt, százezer golyósórót, harminchárom géppuskát, harminnyolc különböző úrméretű löveget, tizenhét rádióberendezést, négy gépkocsit és több-százezer tőlényt zsákmányoltak.

A néphadsereg egységei néhány kilométerre vannak Szöultól — írja a Krasznoj Zvezda szemléirója

A Krasznoj Zvezda katonai szemléirója foglalkozik a koreai néphadsereg és a kínai önkéntesek sikeres hadműveleteivel.

Május 17-én, reggel a néphadsereg egységei együttműködve a kínai önkéntesekkel, tüzérségi előkészítés után újabb csapat mértek az intervenció csapatokra.

Három helyen áttörték az amerikai és angol csapatok védelmét, majd a sikert tovább fejlesztették.

E csapás következtében az intervenció csapatok kénytelenek voltak visszavonulni valamennyi fronton. A párisi rádió jelentése szerint a koreai néphadsereg egységei néhány kilométerre vannak Szöultól és megközelítették Icsou városát.

Az amerikai katonai parancsnokság az utóbbi harcok menetét tervszerű, előre elgondolt visszavonulásnak igyekszik beállítani. A közvélemény félrevezetése céljából a 8. hadsereg vezérkara a csapatok visszavonulását „az állások megszállásának” nevezte.

A közvélemény becsapására irányul Van Fleet tábornok nyilatkozata is, aki kijelentette a tudósítónak: „Tökéletesen rendezetten vonulunk vissza.” De

a tények azt mutatják, hogy az amerikai és angol csapatok dél felé visszavonulva, gyakorlat hátrahagyják fegyverüket és felszerelésüket.

Az amerikai és angol újságok a front helyzetét értékelve, kénytelenek kijelenteni, hogy az amerikai és angol csapatoknak még sokat kell visszavonulni és hogy még sötét hírek fognak érkezni a frontról.

Lemaradását behozva még első lehet a hajdúnánási „Micsurin” tsz a termelési versenyben

Jól indult neki a tavasznak a hajdúnánási „Micsurin” termelőszövetkezet. Tagjai már februárban gondoltak arra, hogy a múlt évi jó és rossz tapasztalatok alapján megszervezzék a brigádokat. Így is történt. A megye összes brigádjai közül elsőnek a „Micsurin” brigádjai léptek egymással párosversenybe és legelőször ezek vállalták, hogy a termelőszövetkezet üzemtervében előirányzott terméstartalmat 30 százalékkal teljesítsék. A megyében a „Micsurin” termelőszövetkezet indította meg a tsz-k és tszcs-k közötti párosversenyt, amikor kihívta egész gazdasági évre kiterjedő versenyre a hajdúnánási „December 21” termelőszövetkezeti csoportot. Ez utóbbi elfogadta a kihívást és ezzel indult meg a verseny, amely ma már a megye 178 tszcs-jét öleli fel.

A versenytábla

A hajdúnánási „Micsurin” és a „December 21” közötti párosverseny azóta váltakozó esélyekkel folyik. A vetési munkában általában a „Micsurin” vezetett. A növényápolásban sem volt hiba eleinte, de most már más a helyzet. A hajdúnánási tanácskésza előtt a táblán kiríva látható a tszcs-k között folyó verseny állása:

A tszcs neve	cukorrépa- egyelés	napraforgó- egyelés	gőkapálás
1. December 21	100%	100%	
2. Haladás	98%	79%	
3. Tánácscs	95%	75%	
4. Dózsa	92%	67%	
5. Micsurin	80%	62%	

A verseny kezdeményezője és elindítója, a „Micsurin” tehát lemaradt a növényápolásban, még pedig nemcsak versenytársa, hanem még három másik hajdúnánási csoport mögött is. Hogy lehet, hogy elmaradt a cukorrépa-egyelésben, holott egyszerre vette el mindkét tszcs a cukorrépa-t?

A „Micsurin”-t elsősorban a talaj akadályozta a munkában. Lassabban kelt ki, lassabban nőtt a cukorrépa, mint a „December 21” talaján. Ez volt az egyik hátráltató körülmény. A másik: nagyon sok cserebogárpajor pusztítja a cukorrépa-t.

Igaz, hogy a „Micsurin” tagjai felvették a harcot. Valóban jó és kitartó munkát végeznek a földelken. Versenyben irtják a pajorokat. Az igazgatóság három juta-

lom könyvdíjat tűzött ki a legjobb pajorirtóknak. A lemaradás azonban ennek ellenére is nagy. A cu-

Ervényesüljön a személyes felelősség

A főhiba abban rejlik, hogy a brigádok és munkacsapatok nem osztódtak fel idejében a területet az egyének között. Bár nem dolgoztak bandában, mégsem érvényesült a személyes felelősség minden munkában. Ez az egyik döntő oka a lemaradásnak. A másik: mutatkozik némi munkaerőhiány is. A „Micsurin” termelőszövetkezetnek is arra kell törekedni, hogy a családtagokat teljes létszámban léptesse be a tagok közé. A feleségek és a 16 éven felüli lányok és fiúk helye színjén a szövetkezetben van.

Bizonyos, hogy jobb munkaszervezéssel, a személyes felelősség kiterjesztésével rövidesen be-

korrepanak még közel ötödresze egyeletlen. Ez csupán a pajorok pusztításával nem magyarázható.

tudják hozni a most mutatkozó lemaradást. Erre biztosíték a „Micsurin” eddigi jó munkája és a most folyó nagy építkezés.

Az építkezésben Hajdúnánáson a „Micsurin” vezet. Jelenleg 50 férőhelyes tehénistállót és egy 40 férőhelyes lóistállót építenek. Nagy dolog ez! Valóban igénybe veszi a tagság munkáját. De az építkezési munkának nem szabad hátráltatnia a növényápolást. Most mindenülről minden erőt erre kell fordítani. Ha a „Micsurin” tagsága és igazgatósága biztosítja a munkaerőt, tervszerűen osztja be a munkát, minden adótság megvan arra, hogy a „Micsurin” első legyen a tsz-ek és tszcs-k között folyó versenyben.

Lakóhelyüktől távollévő dolgozó önellátók ellátása kenyérgéggel

Munkájukból kifolyólag lakóhelyüktől távollévő önellátó dolgozók között azok, akik havi 12,5 kg gabonát a helyi gabonagyűjtésnél hatósági áron beszolgáltattak 1951 május 1 napjától egy-egy havi kenyér- és finomliszt alapjegyet igényelhetnek. Ezen felül megilleti őket munkahelyükön végzett munkájuk után megállapított pótlégy is.

E rendelkezéssel kapcsolatban a gyakorlati nehézség merült fel, hogy miként juthatnak kenyérgégghez

azok az önellátó dolgozók, akik kenyérgabona fejadagjukat már teljes egészében megővezték mert ezektől a gabonabegyűjtő listát nem fogad el.

Az ilyen önellátó dolgozók úgy juthatnak kenyérgabonához, ha az őrlésből származó lisztjüket olyan önellátónál cserélik el, aki kenyérgabonáját még nem őrlette meg. A csere útján beszerzett gabonából kell a 12,5 kg-t beszolgáltatni.

Feketevágásért — 2 év és nyolchónapi börtön

Szabó József balmazújvárosi marhakupecet az elmúlt nap állították feketevágásért a bíróság elé. A tárgyaláson összevessza hazudozott, hogy menése a börtön és a végén azonban hazugságaiba annyira belegabalyodott, hogy bevallotta: ez év februárjában egy szopósbortut, egy úszósbortut, majd később két sertést feketeén levágott és húsát szintén feketeén értékesítette — kulák, barátai révén.

A feketeénvágó marhakupec kulák rokonai — felesége kuláklány — és ismerősei megöltötték a tárgyalótermet, amikor a bíróság kihirdette az ítéletet, amely szerint Szabó kétévi és nyolchónapi börtönt és 1000 forint pénzbüntetést kapott. Ezenkívül kitiltották Balmazújváros területéről.

A rendőrség egyébként Konyáron újabb feketevágót fogott el: Berényi Imre feketeén két sertést vágott le az elmúlt napokban.

Új légitforgalmi nyári menetrend

A MASZOVLET most adja ki az új nyári légitforgalmi menetrendet.

A MASZOVLET a dolgozók kérésére a Budapest—Békéscsaba—Debrecen-járatot úgy indította meg, hogy Budapestről 16.30 órakor indul a gép, Békéscsaba 17.30-kor érkezik, innen tíz perc tartózkodás után indul Debrecenbe, ahova 18.10-kor érkezik.

Visszafelé útban a menetrend nem változott. A többi beföldi járatokon tíz perccel rövidítették a repülőgépek menetidejét.

A szacharin forgalmának szabályozása

Az egészségügyi minisztérium rendelettel szabályozta a szacharin forgalmát. A rendelet a cukor pótlására szolgáló mesterséges édesítőszer átmenetileg kizárólag betegek részére biztosítja. A rendelet előírja, hogy a szacharin csak gyógyszerárakban, orvosi vényre szolgáltatható ki. A betegtisztító intézeti tagok részére a körzeti orvos írja fel a szacharint. Egy beteg részére egyszerre csak egy havi szükségletet fedező 200 tablettá szacharin rendelhető.

